No. 8. 1820.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 19 FEBRUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS den 13 Februarij. Sedert twee dagen meldt de Moniteur niets naders aangaande Spanje. — Een ander ministerieel blad verzekert, op grond van brieven uit Ronda, dat het hoofdkwartier van den generaal Freyre niet meer in Sevillie is, maar voorwaarts naar Utrera is gebragt en dat genoemde generaal voor het einde der maand op het eiland Leon dacht te zijn; — het niet vermelden van eenige dagteekening is oorzaak, dat men niet kan bepalen, in hoe verre men op deze berigten staat kan maken. — De liberale dagbladen maken uit dit stilzwijgen op, dat de zaken der opstandelingen geenen ongunstigen keer moeten genomen hebben. Zij verzekeren, dat de Spaansche Generaal Vives, den 3 Februarij uit Madrid vertrokken en alzoo twee dagen later dan de laatste hier ontvangene brieven, gisteren reeds in Parijs is aangekomen en merken daarbij aan, dat het zonderling is, dat hij geene berigten hoegenaamd aan den spaanschen Ambassadeur zou de hebben aangebragt. — Zij beschouwen de poging, welke den 24 in Kadix is aangewend, om aldaar eenen opstand te verwekken, als van het hoogste gewigt, verzekerende, dat geene der hoofden van dien opstand gevat zijn geworden en dat de geest van misnoegdheid niet is gedempt. Zij maken melding van een gerucht, als of eene voorhoede van den generaal Freyre, in tegenwoordigheid der opstandelingen gekomen, tot dezelve zoude zijn overgegaan, doch geven geene de minste bijzonderheden op tot staving van hetzelve. Zij verzekeren eindelijk, dat de laatste post geheel geene brieven uit Andalusie heeft aangebragt.

Gisteren zijn alhier londonsche dagbladen ontvangen van den 9 Februarij. Dien dag was aldaar een brievenmaal uit Lissabon aangekomen; de brieven echter behelsden niets aangaande de spaansche aangelegenheden — De *Morning Chronicle* bevat eenen brief uit Kadix (voorzeker van iemand, welke den opstand niet ongenegen was,) doch van vrij oude dagteekening, te weten van 16 Januarij. Dezelve behelst de navolgende bijzonderheden omtrent den toestand dier stad op dien tijd: „ De gebeurtenissen, welke thans plaats hebben, zijn, hoewel niet geheel onvoorzien, vrij zonderling. Wij worden even streng belegerd, als ten tijde van den franschen oorlog. Wij hebben eene kleine bezetting; de overheid is in groote verlegenheid en vreest, dat het gemeen de poorten voor de opstandelingen zal openen, welke laatste men op 10,000 man rekent. De bedreigingen van den Gouverneur hebben de teekenen van gisting doen verdwijnen, doch deze rust is slechts schijnbaar. — Verscheidene personen, deels leden der Cortes, deels lieden, welke dezelve waren toegedaan, zijn zonder moeite uit de gevangenis van Santa Catalina ontsnapt en bij de opstandelingen aangekomen. Alle de brieven worden naauwkeurig onderzocht, in tegenwoordigheid van den Gouverneur en van den Bisschop, en niet bezorgd, voor dat men zeker is, dat er niets staatkundigs in voorkomt. — Bij gelegenheid van het vermeesteren van Caraccas hebben de Insurgenten alle gevangenen, welke zich in de gewelven, de vier torens genaamd, bevonden, op vrije voeten gesteld, zoo men verzekert ten getalle van 1200, waaronder verscheidene bekende Liberalen en Zuid Amerikanen, als, onder andere Marino, welke een geruimen tijd in Nieuw Granada aan het hoofd der zaken is geweest."

De Generaal Gilly, welke in 1815 een voornaam deel had aan den strijd tegen den Hertog van Angoulême, in 't zuiden van Frankrijk, en sedert geplaatst op de koninklijke ordonnantie, bij verstek, ter dood is veroordeeld, is alhier aangekomen, om zich te verantwoorden. Op verzoek van den Hertog van Angoulême heeft Z. M. verklaard, dat genoemde generaal begrepen was in de amnestie van 1816, waarop laatstgenoemde dadelijk in vrijheid is gesteld.

PARIJS den 13 Februarij. De brieven van Kadix van den 28 Januarij, en die van Madrid van den 3 Februarij, voegen niets bij de jongste berigten, die wij met betrekking tot Spanje hebben medegedeeld. De beweging te Kadix, van den 24, heeft geen verder gevolg gehad, en de rust is geen enkel oogenblik gestoord geweest.

De opstandelingen verontrusten van tijd tot tijd, doch geheel vruchteloos, het garnizoen van de Corta Dura en de aldaar ter observatie geplaatste kanonneerbooten; zij schijnen geen systematisch plan van aanval te hebben.

De oproerige troepen hebben de spaansche vlag behouden, met bijvoeging van twee gekruiste zwaarden over het wapenschild.

Het fregat de Sabina, van de Havanna komende, is, den 28sten, te Kadix binnengeloopen, met eene lading bestaande in 1,540,285 harde piasters, drie staven zilver van 393 marc; drie kisten met zilverwerk, 460 ceroenen cochenille en acht kisten met vanille.

— Men weet, dat de ongelukkige luchtreizigster mevrouw *Blanchard* tot hare universeele erfgename bestemd had mejufvrouw *Emile l'Etandard*. Men was in twijfel of de, op den dag van het overlijden van mevrouw *Blanchard*, in Tivoli, voor haar gedane collecte, aan haar erfgename of aan 's Rijks schatkist behoorde. Deze collecte, welke omtrent 3000 franken beliep; is bij vonnis van de Regtbank van eerste instantie, aan mevrouw l'Etandard toegewezen. De heer Barthe heeft, met zeer veel bekwaamheid, de zaak dezer Jufvrouw verdedigd.

PARIJS den 14 Februarij. Z. K. H. de Hertog van Berrij is, gisteren avond ten half twaalf ure, vermoord!! Ziehier hetgeen wij omtrent deze afschuwelijke gebeurtenis kunnen melden.

Z. K. H. de Hertog van Berrij woonde met Hoogstdeszelfs echtgenoote en verscheidene personen van zijn huis, de representatie van de *groote Opera* bij. Tegen het eindigen des Ballets, geleidde Z. K. H. zijne echtgenoote naar het rijtuig, toen een booswigt, die zich door de schildwachten had weten te dringen, plotseling tot voor Z. K. H. naderde, en hem met een driekantige dolk, in de regter zijde van de borst, eene zoo diepe wonde toebragt, dat dezelve tot aan het handgevest, in de wonde bleef steken. De moordenaar zocht te ontvluchten, doch werd weldra gevat.

De Prins viel ter neder, en dadelijk snelde zijne echtgenoote, welke het gebeurde vernam, toe, om haren geliefden alle hulp toe te brengen — Men bragt Z. K. H. in de zaal der administratie van de *Opera* waar alle eerste mannen van de kunst (doch te vergeefsch) al het mogelijke verigtteden, om, ware het mogelijk, Z. K. H. te behouden. Weldra begaven zich de Koninklijke Prinsen en Prinsessen bij den ongelukkigen lijder wiens moed en treffende onderwerping in het midden der verschrikkelijkste smarten, zich geen oogenblik verloochenden,

Tot 2 ure des morgens hoopten de mannen der Kunst, het leven des dierbaren Prins te zullen behouden; doch ten 3 ure was alle hoop verloren.

De Koning, wien men eerst niets had medegedeeld dan eene gebeurtenis waarvan de gevolgen niets beteekenend zouden zijn; moest nu van den waren toedragt der zaak onderrigt worden; waarna Z. M. zich dadelijk bij zijnen Neef vervoegde en denzelven niet meer verliet.

De laatste oogenblikken werden door den ongelukkigen Hertog van Berrij aan de pligten van den Godsdienst toegewijd.

Z. K. H. heeft de laatste sacramenten gevraagd en ontvangen. Ook heeft hij verzocht zijn dochtertje te zien, aan welke hij zijnen laatsten vaderlijken zegen gaf. — Meermalen heeft hij nog den Koning om vergiffenis gebeden voor zijnen moordenaar.

De Hertogin van Berrij kon niet dan met geweld en op last des Konings, van haren dierbaren echtgenoot worden afgescheurd.

De Koning heeft de oogen des ongelukkigen gesloten. Het was 6 ure des morgens toen hij den geest gaf

De moordenaar (wiens naam is *Louvet*, zadelmaker bij de kleine stallen van den Koning, welke voormaals aan het huis van *Buonaparte*, op Elba, en gedurende de honderd dagen, bij hetzelve was geplaatst), toont niet het minste berouw over zijne misdaad. Hij is ondervraagd en heeft zijn gruwelstuk stout bekend. Eerlang, zullen wij misschien hooren, welke oorzaak dien booswigt tot zulk een misdrijf heeft kunnen bewegen.

— In de zitting van de kamer der gedeputeerden, van dezen voordemiddag, deed de heer *Clausel de Coussergues* het volgend voorstel: „ Mijneheeren, er is nog gene wet, welke de wijze van beschuldiging tegen de ministers regelt, doch de aard van zoodanige zaak brengt mede, dat dusdanig voorstel in een openbare zitting en voor geheel de natie geschiede, (*beweging*) bij gevolg stel ik aan de kamer voor, de beschuldiging tegen den heer *Decazes*, minister van binnenlandsche zaken, als medepligtig aan den moord van den hertog *van Berrij* (*gerucht*). Ik vraag mijn voorstel te ontwikkelen. „ Het geroep *aan de orde*, belette den spreker voortgegaan, die alstoen van zijne tribune afklom.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 11 Februarij. Wij kunnen met het hoogste genoegen melden, dat, volgens de laatste bulletins, Z. M. volkomen hersteld is, zoo dat er geene bulletins

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

meer zullen worden uitgegeven. Er zal evenwel nog eenige tijd verloopen, alvorens Z. M. weder volkomen tot krachten zal zijn gekomen.

— Eenige bij den handel op Holland belang hebbende kooplieden zijn gisteren in London-tavern bijeengeweest, ten einde te delibereren over de middelen, om onderstand te doen toekomen aan zoodanige inwoners van opgemeld land, welker eigendommen door de jongste overstromingen verwoest zijn. Zij hebben, zoo men zegt, besloten, om eene algemeene vergadering van kooplieden, welke den zelfden handel drijven, te beleggen, ten einde aan het weldadig ontwerp, dat zij gevormd hebben, meerdere uitgestrektheid te geven.

— In het dagblad de *Glasgow Chronicle* wordt gemeld, dat, ter zelfder plaatse, alwaar, eenige maanden geleden, de vergaderingen van de radicalen plaats hadden, waardoor de burgerlijke en godsdienstige instellingen bedreigd werden, duizende personen bijeen gekomen zijn, ten einde de proclamatie van onzen nieuwen Souverein te hooren. Men zag het ontzagwekkend schouwspel van eene lange linie infanterie met huzaren en yeomens op de flanken, welke een groot carré formeerden. De algemeene toejuichingen, welke, na het lezen der proclamatie, de lucht deden weergalmen, schenen aan te duiden, dat een weldadige engel alle harten tot eensgezindheid had bewogen, en dat alle misnoegdheid met den zoo betreurd wordende Souverein in het graf gedaald was.

SIDMOUTH den 6 Februarij. Heden morgen, kort na het einde van den ochtend-dienst, is het lijk van Z. K. H. den hertog van Kent te Woolbrook-Cottage ten toon gesteld geweest. De kist en de lijkbussen, met donker rood fluweel bedekt, waren, in een grot, met zwart behangen en door dertig flambouwen verlicht vertrek, op schragen geplaatst. Het geheel leverde een somber en ontzag inboezemend voorkomen op. Het aantal

(*'t vervolg op de tweede bladzyde.*)

der toegelaten personen is, voor eene zoo kleine stad als de onze, zeer aanmerkelijk geweest.

N E D E R L A N D E N.

's Gravenh ge den 14 Februarij. Heden heeft de regtbank van eersten aanleg, kamer van correctionele politie, uitspraak gedaan in de zaak van den heer *Jan Andries Stedman* tegen den uitgever van het *Algemeen Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-blad*. Bij dit vonnis wordt aan het publiek ministerie en aan den heer *Stedman* hunne respective eisch ontzeid, en laatstgenoemde wordt gecondemneerd in de kosten van het proces.

Breda den 18 Februarij. Vervolg van de *Staatsregeling der Spaansche Monarchie*. (zie Bred. Cour. n°. 7 van den 12 dezes.)

Vijfde Hoofdstuk.

Van de Kiesvergaderingen der Provincien.

Art. 78. De Kiesvergaderingen der Provincien, zullen uit de Kiezers der onderhorige distrikten bestaan. Zij zullen zich in de hoofdplaats vereenigen om de afgevaardigden te benoemen, welken de provincie geregtigd is, als volksvertegenwoordigers te bestemmen.

(De artikelen 79 tot 89 ingesloten, handelen alleen over deze verkiezingen.)

Art. 90. Na at de verkiezing der afgevaardigden voltrokken is, gaat men, op dezelfde wijze, over tot die der plaatsvervangers; het getal van dezen, zal voor iedere provincie, het derde deel der afgevaardigden welke zij hebben kunnen uitmaken. Indien het de eene of andere provincie niet toekwame meer dan een of twee Gedeputeerden te kiezen, zal men nogthans eenen afgevaardigden als plaatsvervanger benoemen. Deze neemt zijne plaats bij de Kortes in, wanneer de afgevaardigde mogt komen te sterven, of wanneer de laatste, volgens beslissing der Kortes onbevoegd verklaard wierde: hij zal terstond deze plaats innemen, wanneer één dezer beide voorvallen mogt plaats grijpen.

Art. 91. Om afgevaardigde bij de Kortes te zijn is het noodzakelijk Spaansch Burger te zijn, de uitoefening zijner regten te hebben, ouder dan 25 jaren, in de provincie geboren, of ten minsten 7 jaren, ingezeten van dezelve te zijn. Wereldlijk of wereldlijk-geestelijke maakt hier geen onderscheid, terwijl de keus vallen kan op zoodanige Burgers, welke de vergadering uitmaken, of niet tot dezelve behooren.

Art. 92. Bovendien wordt hier toe gevorderd, dat de verkozen afgevaardigde bij de Kortes, een overeenkomstig jaarlijks inkomen bezitte, dat van eigen vermogen afkomstig is.

Art. 93. De inachtneming van het voorgaand artikel zal zoo lang verschoven worden, tot dat zoodanige Kortes, welke in het vervolg zullen benoemd worden, uitspraak doen dat het tijdstip daar is, dat het gez. artikel in werking kome, ten welken einde het bedrag der inkomsten en de aard der goederen waarop zij berusten, nader bestemd zullen worden; wat zij alsdan zullen beslissen, zal als wettig, even of het hier reeds bepaald ware, aangezien worden.

Art. 94. Wanneer het geval mogt plaats grijpen, dat een en dezelfde persoon, voor de provincie zijner geboorte en te gelijk voor die waar hij ingezeten is, verkozen mogte worden, zal de keus der laatste den voorrang hebben; en voor de provincie zijner geboorte treedt de respective plaatsvervanger bij de Kortes op.

Art. 95. De Staats Secretarissen, Staatsraden en de zoodanigen die ambten aan het Hof bekleden, kunnen niet als afgevaardigden in de Kortes verkozen worden.

Art. 96. Evenmin kan een vreemdeling als afgevaardigde in de Kortes verkozen worden, al had hij ook van dezelve eenen burger brief bekomen.

Art. 97. Geen opentlijke beambte der regering kan als afgevaardigde in de Kortes verschijnen voor de provincie in welke hij zijn ambt uitoeffent.

Art. 98. De Secretaris levert de verkiezings-acten uit, welke door hem, den voorzitter en de overige kiezers onderteekend worden.

Art. 99. In het vervolg moeten de kiezers, zonder eenig voorwendsel, aan iederen afgevaardigden onbepaald de volmagt, naar den hier onder bepaalden vorm, geven. Ieder afgevaardigde moet zijnen volmagt hebben om in de Kortes te kunnen verschijnen.

Art. 100. De volmagten zullen op de volgende wijze vervaardigd zijn:

(Hier volgt eene breedvoerige volmagt voor Notaris en getuigen gepasseerd.)

Art. 101. De voorzitter, de stemopnemers en de Secretaris zenden dadelijk een door hen onderteekend afschrift van de verkiezings acte aan de permanente Deputatie der Kortes en zorgen door middel van de Drukpers voor de opentlijke bekendmaking der gedane keuzen, door een exemplaar aan iedere plaats der provincie toe te zenden.

Art. 102. Tot schadeloosstelling der afgevaardigden worden zij door hunne respective provincien met matige verteerings-kosten ondersteund; welken de Kortes in het tweede jaar van iedere hoofd-deputatie voor de afgevaardigden, die hen opvolgen, bepalen zullen. Afgevaardigden van het ander halfrond, zal men bovendien vergoeden, wat men, naar het oordeel der respectieve provincien, als onkosten des heen- en terug reize billijk beschouwen zal.

Art. 103. (Is alleen een beroep op sommige vorige artikelen eenige formaliteiten, bij de verkiezingen in acht te nemen, behelzende, als daar zijn: dat niemand in de vergaderingen gewapend mag verschijnen; dat geen burger onder welk voorwendzel ook aan deze Werkzaamheden mag ontbreken enz.

(*Het zesde hoofdstuk in een volgend N°.*)

123ste KONINKL. NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Vijfde Klasse.

11de Lijst. Geene.
12de Lijst. No. 2471, een prijs van *f* 12500, No. 10111, 27788, ieder een prijs van *f* 1000.
13de en 14de Lijst Geene.
15de Lijst. No. 21892, 25914, ieder een prijs van *f* 1000, No. 14519, eene premie van *f* 5000.

De Directeur der Koninklijke Nederlandsche Loterij,
M. de JONGE van ELLEMEET.

PRIJZEN der EFFECTEN.

Amsterdam den 16 Februarij.

Werkelijke Schuld	2½ pCt.	44	a 44⅝
Certific. uitgestelde dito		1/16	a ⅛
Kans Biljetten	*f*	26⅛	a 26⅜
Schuldbek: Sijndik	5 pCt.	98½	a 99
Idem nieuwe Sijndik:	5	94¼	a 94¾
Nederlandsche Bank	*f*	114½	a 116⅜
Oblig. Rusland	5	91¼	a 91¾
„ Spanje 1805	5½		a
„ „ 1807	5½	20	a 20¼
Spaansche Coupons	*f*		a
Weener Certificaten	2½	3⅛	a 33
„ Metaliek	5	69¾	a 70
„ „	2½	34	a 34⅜
„ „	1	13⅝	a 13⅞
„ Bank	5	51¾	a 5⅞
„ dito	4	42	a 42½
Certific. Monte Napol	5	56	a 57
„ Napels	6	68	a 68⅝
Obl. Amer., *Hope c. s.*	5½	104½	a 105
„ Deensche Tollen	4	72¾	a 73⅞

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda,

van den 18 Februarij 1820.

	Gl.	Ct.
Het Mudde Tarwe	*f* 8	25.
——— Rogge. Oude		
——— Rogge. Nieuwe.	5:	30.
——— Gerst (winter)	4:	60
——— Boekwijt	5	20.
——— Haver	00	00
Fijn Tarwe Meel (per Ned. pond.)	00	25.
Grof ——— idem.	00	12½.
Rogge Meel idem.	00:	00
Boter idem.	00:	85.
Aardappelen (per Amst. ton.)	00:	00
¾ Ned Pond Fijn Tarwe Brood	00:	12½
De 1 — —— Grof. idem.	00:	12½
De 3 — —— Rogge Brood	00.	22½
Het Ned. pond Rundvleesch	00:	50.
——— Kalfsvleesch	00:	55.
——— Schapenvleesch.	00.	60.
——— Versch Varkenvleesch	00	55.
——— Gerookt idem	00	90.
De 500 pond Hooi	13	50.
——— Stroo (Rogge) 500 pond	8:	50.
Het 1000 Eiken Telhout	3	50.
——— Doof Hout	2	50.
De Kar Spaandeis.	4:	00.
——— Struiken	4:	50.
De 100 Mutsaard	2	80.

(30 in 't last.)

** Voorzien met alle de Regten der H. Roomsch-Katholijke Kerk, overleed alhier in den ouderdom van bijna 67 jaren, onze waarde en teedergeliefde Moeder en behuwd Moeder, Mevrouwe ANNA MARIA FLOREN, Wed. wijlen den Heer Joannes Josephus Havermans.

Uit aller Naam,
F. C. HAVERMANS.

Breda, 8 Februarij 1820.

A D V E R T E N T I E N.

Policie. De Commissaris van Policie der Stad Breda, noodigt den genen uit, bij wien, ter dezer dagen eenige Zilveren Lepels en Vorken mogten zijn vermist, om zich dienaangaande, ten eerste bij hem te vervoegen; alzoo hij zich in de gelegenheid bevindt, daar omtrent inlichting te kunnen geven.

Breda den 17 Februarij 1820.
M. J. DIEUDONNÉ.

** Alle de genen die mogten sustineeren erfgenaam te wezen van ADR. ADR. van de VELDEN, gewoond hebbende en overleden te Zundert, den 14 April 1801. Alsmede van CLARA JAN ROMBOUTS, zijne gewezene huisvrouw, nu laatst weduwe van BERNARD DONDERS, mede alhier gewoond en overleden den 3 Xber 1819.

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

Zoo mede alle diegenen de welke ietwes mogten te pretendeeren hebben ofte verschuldigd zijn aan de boven gemelden, worden verzocht en opgeroepen, om binnen den tijd van drie maanden, na dato dezes, zich te adresseeren of hunne bewijzen franco in te zenden aan den ondergenoemden Executeur in bovengemelden boedel, op poene dat alle diegenen, die zich voor dien tijd niet behoorlijk zullen hebben geaddresseerd, of hunne pretentien ingeleverd, gehouden zullen worden, daaraan niet te behooren en van hun regt verstoken te wezen.

Zundert den 16 Februarij 1820.
J. van ENGELEN.

BESTUUR der REGISTRATIE en DOMEINEN.
De Ontvanger der Registratie en Domeinen te Breda, zal op donderdag den 24 Februarij 1820 's morgens om 10 ure, ten huize en herberge van ANTONIJ den RONDEN te Terheiden, aan den minsteischende publiek aanbesteden:

1°. *Het vernieuwen van eenen Rijsen Berm, langs de rivier de Markt, aan den polder van Hazeldonk.*

2°. *Het maken en leggen van eenen nieuwen Trekpad of Zomerkade aldaar.*

Het bestek en de conditien van aanbesteding, liggen ter lezing, ten huize van CORNELIS NICOLAAS NELEMANS, in het Gors van Hazeldonk, en ten Domein Kantore te Breda, alwaar ook nadere informatien te bekomen zijn.

** Men vraagt een BOEKBINDERS GEZEL, ongetrouwd, die het Binden van alle Banden verstaat, en wel bijzonder zich heeft toegelegd op het net bewerken van Kantoor en Winkelbehoeften, Linieeren, Afsnijden, enz.; liefst van middelbare jaren, en van goede getuigenis voorzien. Adres met *gefrankeerde brieven* bij M. TIJL en ZOON, Couranticrs, Boekdrukkers en Boekhandelaars te Zwolle, hoofdplaats van Overijssel.

** Een Onderwijzer van den Tweeden Rang, op een der voornaamste Dorpen in de Baronnie van Breda, Departement Noord Braband, zag zich gaarne bij de opvoeding zijner eigene kinderen, met drie of vier jongelingen belast.

Behalve het gewoon onderwijs in de Nederduitsche en Fransche Taal, wordt door hem onderwezen de Meet-Teeken-, Bouw- en Rekenkunde, zoo in theorie als practijk, het Boekhouden, de Muzijk, en al wat verders tot eene goede opvoeding wordt vereischt.

Adres bij W. van BERGEN & Comp., Boekhandelaars te Breda. De brieven franco.

Gedrukt te Breda, bij W. van BERGEN en Comp. Boekdrukkers en Boekverkoopers